

Symulacja rozprzestrzeniania się koronawirusa w populacji ludzkiej

Marta Piechówka, Paweł Gorgolewski, Mateusz Powęska

1. Analiza literatury

1.1. "Mathematical Model of COVID-19 Transmission Dynamics in South Korea: The Impacts of Travel Restrictions, Social Distancing, and Early Detection"

Artykuł dostępny pod tym linkiem.

W podanym artykule zdefiniowany został *A Single-Patch Model: SEIQR Model.* Cechuje się on następującym układem równań:

•
$$\frac{dS}{dt} = -\beta(\frac{I}{N})S$$

•
$$\frac{dE}{dt} = \beta(\frac{I}{N})S - \kappa E$$

$$\bullet \ \frac{dI}{dt} = \kappa pE - \alpha I - \gamma I$$

$$\bullet \ \frac{dQ}{dt} = \kappa(1-p)E + \alpha I - \gamma Q$$

$$\bullet \quad \frac{dR}{dt} = \gamma Q + \gamma I$$

gdzie,

- S(t) liczba osób narażonych (susceptible individuals)
- E(t) liczba osób mogących nosić wirusa (exposed individuals)
- I(t) liczba osób zakażonych (infectious individuals)
- Q(t) liczba osób zakażonych, potwierdzonych (quarantined individuals)
- R(t) liczba ozdrowieńców (recovered individuals)
- β stopień transmisjii (transmission rate)
- κ stopień osób mogących nosić wirusa, którzy zostaną zakażeni
- p proporcja E(t)/I(t)
- α stopień bycia na kwarantannie (rate of quarantined)
- γ stopień zostania ozdrowieńcem (recovery rate)

1.2. Two-Path Transmission Model

Ten sam artykuł definiuje *Two-Path Transmission Model*. Model ten bierze pod uwagę przemieszczanie się ludzi między zdefiniowanymi warstwami. Używa do tego macierzy $M=(m_{ij})_{2x2}$. W m_{ij} jest zapisywana ilość ludzi podróżująca z warstwy i na warstwę j w jednej jednostce czasu. Analogicznie zostaje ustawione m_{ji} . Na poszczególnych warstwach ten model zachowuje się jak *Single-Path Model*, przez co jego układ równań jest bardziej rozbudowaną wersją tego zamieszczonego wyżej:

$$\begin{array}{lll} \bullet & \frac{dS_{i}}{dt} & = & -\beta_{i}(\frac{I_{i}}{N_{i}})S_{i} \, + \, m_{ji}\frac{S_{j}}{N_{j}-Q_{j}} \, - \, m_{ij}\frac{S_{i}}{N_{i}-Q_{i}} \\ \bullet & \frac{dE_{i}}{dt} & = & \beta_{i}(\frac{I_{i}}{N_{i}})S_{i} \, - \, \kappa_{i}E_{i} \, + \, m_{ji}\frac{E_{j}}{N_{j}-Q_{j}} \, - \, m_{ij}\frac{E_{i}}{N_{i}-Q_{i}} \\ \bullet & \frac{dI_{i}}{dt} & = & \kappa_{i}pE_{i} \, - \, \alpha_{i}I_{i} \, - \, \gamma_{i}I_{i} \, + \, m_{ji}\frac{I_{j}}{N_{j}-Q_{j}} \, - \, m_{ij}\frac{I_{i}}{N_{i}-Q_{i}} \\ \bullet & \frac{dQ_{i}}{dt} & = & \kappa_{i}(1-p)E_{i} \, + \, \alpha_{i}I_{i} \, - \, \gamma_{i}Q_{i} \\ \bullet & \frac{dR_{i}}{dt} & = & \gamma_{i}I_{i} \, + \, \gamma_{i}Q_{i} \, + \, m_{ji}\frac{R_{j}}{N_{i}-Q_{i}} \, - \, m_{ij}\frac{R_{i}}{N_{i}-Q_{i}} \end{array}$$

Model zakłada, że:

•
$$N_i = S_i + E_i + I_i + Q_i + R_i (i, j = 1, 2)$$

•
$$p = p_1 = p_2$$

•
$$\kappa = \kappa_1 = \kappa_2$$

$$\bullet \quad \gamma = \gamma_1 = \gamma_2$$

1.3. Analiza SEIR na podstawie wykładu Dr. Inż. Franciszka Rakowskiego: <u>Modelowanie zjawiska epidemii: przebieg, źródła danych, wnioskowanie.</u>

Podstawowa dynamika stanów agenta typu SEIR.

- Punktem wyjścia jest model SEIR zaimplementowany dla każdego agenta
- Model jest uzupełniony o stany opisujące sposób przebycia choroby
- Prawdopodobieństwo przejścia pomiędzy stanami zależą od grupy wiekowej oraz historii chorobowej
- Prawdopodobieństwo infekcji zależy od liczby spotkanych zakażających osób w poszczególnych kontekstach p(zachorowania)
 ~ p(ekspozycji) * p(infekcji)

$$p^{j} = 1 - exp(-\alpha\beta_{hh}I^{j}_{hh} - \alpha(\sum_{i}^{contexts}\beta_{i}\frac{fI^{j}_{i}}{1-(1-f)I^{j}_{i}}))$$

f - ułamek osobników nie zostających w domu w trakcie infekcji

α - współczynnik infekcyjności szczepu wirusa

 β - wagi poszczególnych kontekstów

I - ilość osób infekujących przebywających w danym kontekście

Ostatecznie chcemy, aby model (+ uwzględnienie śmierci) wyglądał jak ten z 28 minuty wykładu wspomnianego wyżej.

Dodatkowo, Wolfram Researcher Robert Nachbar przeprowadził szeroką analizę różnych modeli rozprzestrzeniania się koronawirusa. Dostępne pod tym <u>linkiem</u>.

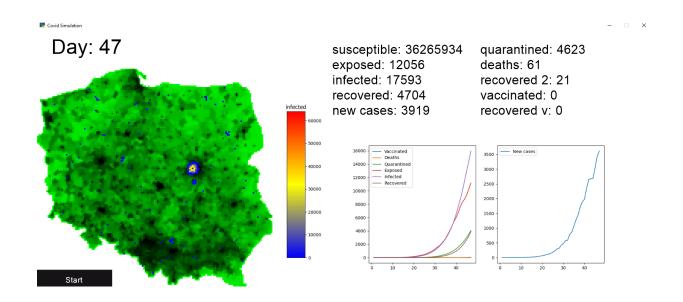
2. Harmonogram

Tydzień:

- 1. Analiza literatury
- 2. Gui z mapą Polski, zdefiniowanie typów
- 3. SEIR
- 4. SEIQR / SEIQRD
- 5. SEIsaQRD / SEIsaQRD2
- 6. SEIsaQRD2V / dodanie lockdown (opcjonalne)

3. Symulacja

3.1. Opis GUI

Jak widać na zamieszczonym wyżej zdjęciu, stworzona przez nas symulacja obrazuje rozprzestrzenianie się wirusa wraz z upływem czasu. Zamieszczona mapa jest zbiorem punktów, wśród których można wybrać miejsce, w którym pojawią się pierwsze zarażone osoby. Odcień na początkowej mapie przedstawia gęstość zaludnienia - im ciemniejszy, tym więcej ludzi mieszka na danym obszarze.

Z lewej strony znajdują się statystyki, które są aktualizowane na bieżąco. Obliczane oraz pokazane statystyki różnią się w zależności od wybranego modelu. Poszczególne nazwy oznaczają:

- susceptible narażony na zakażenie
- exposed zakażony, ale jeszcze nie zaraża
- infected zakażony oraz zaraża innych
- recovered zdrowy po przejściu choroby
- new cases nowe przypadki
- quarantined na kwarantannie
- deaths martwy
- recovered 2 zdrowy po przejściu choroby dwukrotnie
- vaccinated zaszczepiony
- recovered v zdrowy po przejściu choroby oraz zaszczepiony

3.2. Działanie symulacji

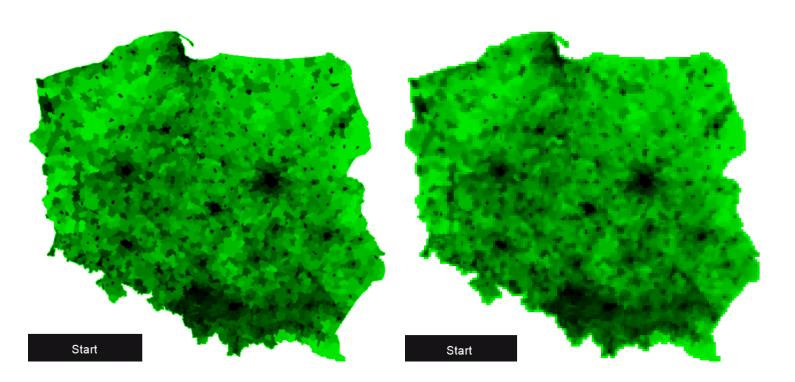
Przed pierwszym uruchomieniem aplikacji użytkownik musi zainstalować odpowiednie pakiety oraz wygenerować mapę i pasek kolorów potrzebne do symulacji i wyświetlania. Może do tego użyć komend:

- pip install -r requirements.txt
- >> python helper/map_parser.py
- python helper/color_bar_generator.py

Po wykonaniu tych komend aplikacja jest gotowa do uruchomienia. Podczas uruchamiania jest możliwość wyboru dokładności mapy oraz modelu. Służą do tego komendy:

- > python run.py uruchamia dokładną mapę z modelem SEIR
- python run.py -s small uruchamia przeskalowaną mapę z modelem SEIR
- python run.py -m SEIQR uruchamia dokładną mapę z modelem innym niż SEIQR
- python run.py -s small -m SEIQR uruchamia przeskalowaną mapę z modelem innym niż SEIR

Przeskalowana mapa zdecydowanie pomaga z szybkością obliczeń symulacji. Traci się jednak wtedy na dokładności w wyświetlaniu jej w GUI. Jeden piksel na mapie dokładnej to około $1km^2$ w rzeczywistości, a na przeskalowanej mapie to około $16m^2$.

Jak łatwo można zauważyć, różnica w dokładności map jest całkiem spora (po lewej mapa dokładna, po prawej przeskalowana).

Dostępne modele to: SEIR, SEIQR, SEIQRD, SEIQRD2, SEIQRD2V. W zależności od wybranego wyniki symulacji są znacząco różne. Najbardziej zbliżone do rzeczywistości są bardziej rozbudowane modele. Poniżej dla każdego użytego przez nas modelu znajdują się rozrysowane ścieżki.

SEIR

SEIQR

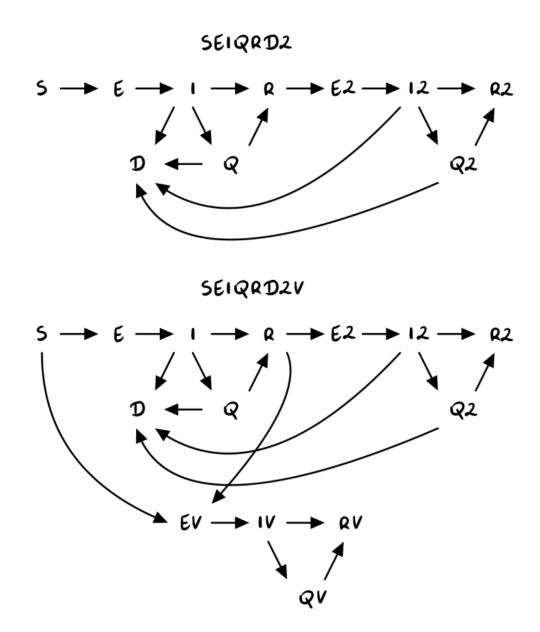
SEIQRD

SEIQRD

$$Q$$

SEIQRD

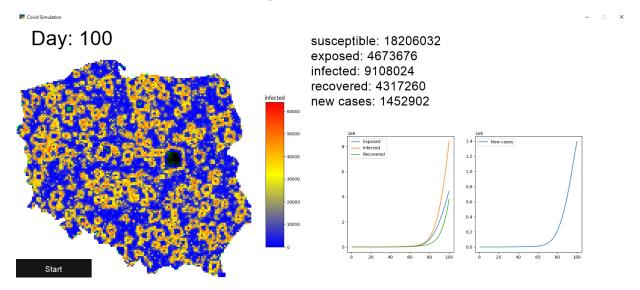
 Q

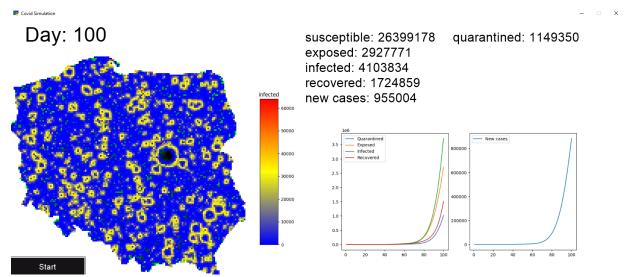
Przejście na każdy ze stanów ma swoje określone prawdopodobieństwo, dlatego E, E2 oraz EV to trzy różne stany, które w symulacji zachowują się inaczej. Zależności te są obliczane dla ludzi w pojedynczym pikselu oraz dla określonego sąsiedztwa. Dla zoptymalizowania szybkości symulacji użyliśmy sąsiedztwa o określonym promieniu, co niestety powoduje powstawanie nienaturalnych okręgów w prostszych modelach symulacji. Dodatkowo każdy model uwzględnia losowe przemieszczanie się ludzi poza swoimi sąsiedztwami.

4. Wyniki

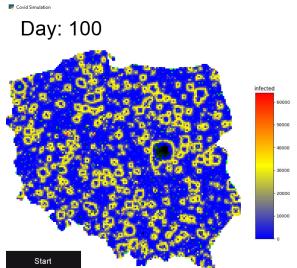
SEIR

SEIQR

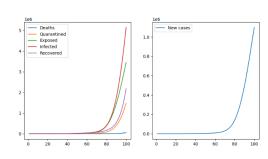

SEIQRD

susceptible: 22841280 exposed: 3667591 infected: 5599960

infected: 5599960 recovered: 2496475 new cases: 1157865

quarantined: 1641858

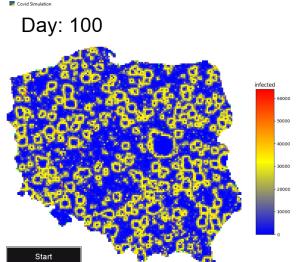
quarantined: 2214117

recovered 2: 21650

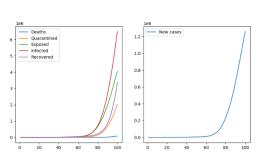
deaths: 97116

deaths: 57828

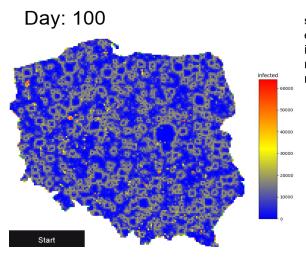
SEIQRD2

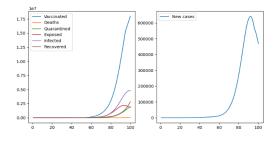
susceptible: 18958058 exposed: 4241285 infected: 6968611 recovered: 3804155 new cases: 1308760

SEIQRD2V

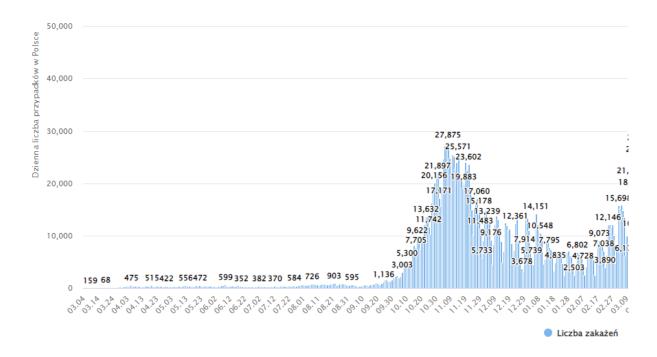

susceptible: 6153183 exposed: 1708441 infected: 4764575 recovered: 3139871 new cases: 435971 quarantined: 2026280 deaths: 67239 recovered 2: 22916 vaccinated: 18536553 recovered v: 89837

Powyżej zostały przedstawione wyniki symulacji dla każdego opracowanego modelu. Wszystkie symulacje zostały rozpoczęte mniej więcej w centrum Warszawy.

Jak widać najbardziej zbliżony do rzeczywistości jest model SEIGRD2V. Na wykresie z nowymi przypadkami można zauważyć spadek, który jest poprawną odpowiedzią na wprowadzenie kwarantanny oraz szczepień. Pojawianie się nienaturalnych okręgów, które zdecydowanie widać na mniej rozbudowanych modelach, nie jest aż tak wyraźne.

Powyższy wykres przedstawia statystyki zebrane dla Polski w pierwszej fazie pandemii koronawirusa. Spadek wioczny na wykresie jest bardzo podobny do tego, który wyliczyła nasza symulacja. Oczywistym jest, ze wyniki nie są idealne. Niestety dobierając parametry nie mogliśmy sie sugerować tym, co znaleźliśmy w opisanej na samym literaturze. Nasz model brał pod uwage sąsiedztwo punktów, które nie było w żaden sposób rozważane w przeanalizowanych przez nas innych modelach. Dodatkowo bylismy zmuszeni ograniczyć zakres sąsiedztw dla poszczególnych punktów, co na pewno wpłyneło dodatkowo na wyniki.

Podsumowując, symulacja stworzona przez nas nie jest idealnym odwzorowaniem przebiegu pandemii, jednak biorąc pod uwagę

ograniczenia z jakimi sie spotkaliśmy, można zdecydowanie powiedzieć, że obliczone wyniki są zadowalające.